

HegyeshalMI Lapunk

I. Ročník č.2.

Apríl 2020

Vážení obyvatelia Hegyeshalomu!

Zrejme niet na svete nikoho, kto by dnes už nepočul o epidémii spôsobenej coronavirusom.

Od polovice marca sa náš život aj u nás v Maďarsku zásadne zmenil. Keď píšem tieto riadky si uvedomujem, že prežívame osudové týždne nášho života. A nijako nemôžem povedať, že to najťažšie už máme za sebou. Žiaľ, sme v takej situácii, keď sme vystavení až príliš reálnej, no neviditeľnej, hrozbe. Prosím našich obyvateľov, aby v záujme čo najrýchlejšieho prekonania tejto krízovej situácie, berte veľmi vážne odporúčania a rozhodnutia našej vlády. Prosím každého, kto môže, nech ostane doma!

Samozrejme, príchodom jari a pekného počasia nie je ľahké toto dodržať. Ale aby sme zabránili šíreniu vírusu, musíme mu postaviť účinné zábrany a musíme byť zodpovední. Iba z najväčších dôvodov môžeme opustiť svoje domovy. Ten, kto nemôže zostať doma, musí si dávať na seba, a na ostatných, veľký pozor. Ak stojíme kdekkoľvek v rade používajte gumené rukavice a rúško na tvár.

Toto obdobie nás vyzýva k zodpovednosti, trpezlivosti a vyžaduje, aby sme boli solidárni. Verím, že keď sa spojíme, dokážeme túto krízu prekonať. Spolu sme silnejší! Dávajme si pozor na seba, dávajme si pozor navzájom, chráňme našu budúcnosť!

László Szóke starosta

Vážení obyvatelia Hegyeshalomu!

Vláda Maďarska 11. marca 2020 v záujme ochrany zdravia, života a majetku obyvateľov v dôsledku šírenia epidémie vyhlásila na celom území štátu núdzový stav. Odvtedy sa v záujme obmedzenia šírenia corona- vírusovej nákazy prijali mnohé ďalšie pokyny a odporúčania. Maďarsko zatvorilo svoje hranice pred cudzincami a na územie štátu môžu vstúpiť iba maďarskí občania, resp. tí, čo sa preukážu platným potvrdením o povolení pobytu (tzv. *lakcímkártya*). Prijali sa nové pracovné normy aj vo výchovnovzdelávacom systéme. Prijali sa obmedzenia ohľadom otváracích hodín obchodov a reštaurácií, obmedzenia ohľadom opustenia územia štátu. V zmysle týchto opatrení prijatých v záujme obmedzovania šírenia coronavirusovej pandémie uvádzame súhrn všetkých pokynov platných v našej obci.

Pokračovanie na s. 2

SVIATOK V TIENI KARANTÉNY

Veľká noc je najvýznamnejší a najväčší kresťanský sviatok. Zároveň je predzvesťou príchodu jari. Je sviatkom vzkriesenia tak pre cirkev ako aj pre rodiny a na celom svete sa s ňou spájajú mnohé ľudové zvyky a tradície. Doteraz sme tento sviatok oslavovali celkom inak ako tento rok. Teraz sa rodiny nemohli stretnúť pri spoločnej konzumácii tradičnej šunky, nemohli sme ísť do kostola, nemohli sme sa tešiť pri veselej oblievačke. Všetci sme cítili ako nám táto tradícia chýba. Domnievam sa, že obmedzenia oslavy Veľkej noci ešte výraznejšie ukázali hodnotu tohto sviatku. Zrazu sme si uvedomili, na ktorých ľudí nám skutočne záleží a ktoré hodnoty sú pre nás najdôležitejšie. Veľká noc je sviatkom vzkriesenia, „znovuzrodenia sveta“. Je príležitosťou zamyslieť sa nad tým, ktoré veci majú pre nás naozajstnú hodnotu.

Pokračovanie na s. 4

Járvány-infó

pokračovanie z 1. str.

➤ Úradné hodiny

Od 16. marca 2020 do odvolania sa zrušili osobné návštevy úradu. Prosíme, aby ste svoje veci riešili buď telefonicky alebo elektronicky. V tých prípadoch, keď pri riešení daného problému je podľa právnych predpisov potrebná osobná účasť klienta, je potrebné vopred telefonicky dohodnúť termín stretnutia s príslušným referentom.

➤ Matrika

Pred sobášom referenti matriky dohodnú so snúbencami všetky náležitosti sobášneho aktu. V období karantény počet účastníkov sobáša sa obmedzuje na iba na úzky rodinný kruh. K tomu, aby sobáš bol právoplatný sú potrební iba 2 svedkovia (prípadne podľa potreby tlmočník).

➤ Jasle a škôlka:

Od 18. marca 2020 (streda) do odvolania starosta Hegyeshalomu rozhodol o mimoriadnej prestávke v poskytovaní služieb v škôlke a jaslách Napsugár. V tomto období poskytujú tieto zariadenia službu iba v nevyhnutných prípadoch pre tých rodičov, ktorí nijako nedokážu zabezpečiť stráženie svojho dieťaťa. Od 6. apríla sa bude pracovať iba online. Stravovanie v škôlke/škole pre tie deti, ktoré majú právo na stravu zdarma, bude naďalej zabezpečené.

Zápis do škôlky: V dôsledku pandémie tohoročné zápisy do škôlky sa realizujú elektronicky alebo poštou. Prihlášku možno vyplniť na stránke www.hegyeshalom.hu a následne poslať na e-mailovú adresu škôlky: ovoda@hegyeshalom.hu alebo poštou na adresu Napsugár Óvoda és Bölcsőde 9222 Hegyeshalom Damjanich utca 2/a. do 20. apríla. Povinná dochádzka do škôlky je záväzná pre tie deti, ktoré do 31. augusta zavýšili 3 roky. (Tí, čo sa zapísali už vlni, nie je potrebné znovu sa zapisovať.)

➤ Starostlivosť o osoby nad 70 rokov a o osoby zdravotne postihnuté, ktoré vyžadujú špeciálne zaobchádzanie

V čase pandémie je osobitne dôležitá starostlivosť o starších ľudí a o zdravotne hendikepovaných osôb. Preto naša samospráva zabezpečila viaceré formy poskytovania pomoci týmto osobám. S požiadavkou o nákup základných potravín alebo o vyzdvihnutie receptu z lekárne sa môžete obrátiť na tel. č. 96/568-250.

➤ Stravovanie

Kuchyňa v škôlke naďalej funguje, ale iba na vydávanie stravy. V priestoroch škôlky nie je možná konzumácia stravy. Strava sa vydáva pomocou príslušných nádob na potraviny. Vaše požiadavky môžete ohlásiť deň vopred do 12. hod. na čísle 96/221-310.

➤ Poskytovanie obvodnej lekárskej starostlivosti doma a lekárskej starostlivosti pre deti

Od 18. marca 2020 lekárska starostlivosť pre dospelých v obidvoch obvodoch sa mení nasledovne:

- Ordinačné hodiny budú iba na adrese Pozsonyi u. 2 cez týždeň každý deň medzi 8-10 hodinou. O pacientov sa bude starať dr. Sándor Andrea. V čakárni sa môže zdržovať iba niekoľko pacientov. Preto prosíme, aby ste lekársku pomoc vyhľadávali iba pri akútnych ťažkostiach
Telefón: 96/220-091 alebo 06 30/983 8116
- Ambulancia na adrese Fő utca bude slúžiť iba na telefonickú konzultáciu s lekárom alebo na predpísanie receptu cez týždeň medzi 8-10 hod. Tu dr. Cseh Sándor bude prijímať telefonické hovory.
Telefón: 96/220-050 alebo 06 20/ 319 1151
- V detskej ambulancii cez týždeň bude ordinovať dr. Smodics Katalin každý deň medzi 10-12 hod.
Telefón: 96/568-000 alebo 06 20/490 1588
V čase pohotovosti od pondelka -do štvrtka môžete volať od 7-16 hod., v piatok od 7-13.hod.
- Oddelenie lekárskeho dozoru v Mosonmagyaróvári je dosiahnuteľné na telefónoch č.: 96/217-712

➤ Starostlivosť zdravotných sestier

- Podľa možnosti všetky otázky treba konzultovať na diaľku (email, telefón, facebook), lebo osobné návštevy do neurčitej doby sa odkladajú.
- Komplexné vyšetrenia 2-ročných detí sa odkladajú a budú sa realizovať v neskoršom čase.
- Poradne pre tehotné mamičky sa na neurčitú dobu odkladajú. Telefonické konzultácie sú možné!
- Poradne budú fungovať na základe dohody so sestričkami, hlavne pokiaľ ide o povinné alebo doporučené očkovanie!

Ďalšie informácie získate na tel.č.: 06 96 220-095 / Babik Enikő: +36 20 217 1857 / Samu Józsefné: +36 20 445 2880 E-mail: vedonokhhalom@gmail.com

➤ Zubná ambulancia

Je zabezpečená iba zubná pohotovosť! Je nevyhnutné dohodnúť si čas návštevy. Dr. Tóth Attila je dosiahnuteľný na tel. č. 96/220-180.

➤ Lekárne

Otváracie hodiny sa nezmenili. V priestore lekárne sa naraz môžu zdržovať iba 2 osoby. Osoby nad 65 majú vyhradené návštevne hodiny medzi 9,00 – 12,00 hod. Naďalej je potrebný recept v papierovej alebo elektronickej forme.
Telefón: 96/220-041

➤ Zápis do školy

Ak trvalým alebo prechodným bydliskom dieťaťa je obec Hegyeshalom a rodičia majú záujem svoje dieťa zapísať do školy v našej obci, môžu tak urobiť v čase od 28. 04. 2020 do 15. 05. 2020.

Svoj záujem o zápis do školy oznámte čo najskôr takto:

Po 1. Pomocou online KRÉTA systému, ktorý je

zverejnený na stránke školy www.lorinczehhalom.hu

Vyplnený dotazník, ktorý sme rozdali na schôdzi rodičov 9. marca 2020, vhod'ite do schránky školy

alebo pošlite poštou. Prosíme, aby ste na tento doklad uviedli telefónne číslo rodičov.

Po 2. Škola prijme vašu prihlášku aj vtedy, keď doklad uvedený v 1. bode vyplníte a vhod'íte do poštového priechinku školy v zalepenej obálke. Uved'te tiež telefónne číslo rodičov. Následne škola budúceho žiaka zapíše. Pokiaľ by rodičom nevyhovoval ani jeden z uvedených spôsobov, tak v odôvodnenom prípade môžete osobne navštíviť našu školu medzi 8,00 – 16,00 hod. Počas karantény treba dodržiavať hygienické predpisy, čiže použiť gumené rukavice, rúško a dezinfekciu rúk! Telefón: 96/220-100 alebo na adrese lorincze.iskola@gmail.com

➤ Pošta

Otváracie hodiny sa nezmenili (8.00-12.30 a 12.30-16.00). Ráno od 8-do 9 hod. prednosť majú osoby nad 60 rokov. Ďalšie informácie: Za 1-2 hodiny prebieha povinná dezinfekcie priestorov pošty, čo vyžaduje približne 10 minút. Zamestnanci pošty prosia návštevníkov o trpezlivosť, lebo pri jednom okienku sa môže zdržovať iba jedna osoba, preto čas na vybavenie poštových zásielok sa môže predlžovať a vyžaduje väčšiu trpezlivosť.

➤ Náboženský život

Počas karantény sa môžete zúčastniť na náboženských obradoch pomocou FaluTv kanálu alebo na internete, resp. pomocou Facebooku na stránke FTV Hegyeshalom. Evanjelické obrady nájdete každú nedeľu od 10 hod. na stránke <http://mosonmagyarovar.lutheran.hu>

A Polgármesteri Hivatal elérhetőségei:

	<i>Név</i>	<i>Telefonszám</i>	<i>E-mail elérhetőség</i>
	Szóke László polgármester	06-96/568-251	polgarmester@hegyeshalom.hu
	dr.Gáli Péter jegyző	06-96/568-252	polghiv@hegyeshalom.hu
	Wiegerné Mészáros Erika Aljegyző	06-96/568-252	
	Benitsch István vezető-főtanácsos építésügyi ügyintéző	06/96-568-256	epites@hegyeshalom.hu
	Huszár Attila Hegyeshalmi Községgazdálkodási Kft.- ügyvezető	06 20 961 0822	hegyesgazda@hegyeshalom.hu
<u>Adóügyek:</u>	Molnárné Bejczy Anita vezető-főtanácsos	06/96- 568-254	ado@hegyeshalom.hu
<u>Kereskedelem:</u>	Bári Péterné főmunkatárs	06/96- 568-259	kereskedelem@hegyeshalom.hu
<u>Anyakönyv:</u>	Törökné Purger Ildikó főmunkatárs	06/96- 568-253	anyakonyv@hegyeshalom.hu
<u>Pénzügy:</u>	Kompis Zoltánné főmunkatárs	06/96- 568-255	penzugy@hegyeshalom.hu
	Alker Georgina vezető-tanácsos		
	Tercz Regina előadó		
	Fekete Gabriella főelőadó		fekete.gabriella@level.hu
<u>Szociális ügyek:</u>	Zragné Rosenberger Márta vezető-főtanácsos	06/96- 568-257	szocpol@hegyeshalom.hu
<u>Település- üzemeltetés:</u>	Török Zoltán főmunkatárs	06/96- 568-256	tuzemeltetes@hegyeshalom.hu
<u>falugazdász:</u>	Konrád Márta	06-70/4362679	

Úspešná akcia v Hegyeshalome

Pod heslom „Pomôž, aby sme mohli pomáhať“ sa občania a občianky Hegyeshalomu chopili veľmi úspešnej iniciatívy v boji proti pandémie spôsobenej šírením vírusu COVID-19. Výzva Lívie Andrassy a Ferenc Iváncsicsa na šitie rúšok sa po obci rozšírila ako blesk. Dr. Katalin Smodics a starosta Hegyeshalomu László Szóke spolu s Gyulom Tóthom, veliteľom miestnej polície starostlivo pripravili plán akcie. Prihlásilo sa vyše 30 aktivistov, ktorí neľutujúc svoj voľný čas sa ochotne pustili do práce. Šitie rúšok prebiehalo v niekoľkých vlnách, samozrejme, pri prísnom dodržiavaní všetkých hygienických predpisov a odporúčaní. Hotové rúška odvážali na dezinfekciu do pracovne nemocnice Karolin Kórház, kde ich Lívia Andrassy a jej dcéra Katinka na mieste zabalili a pripravili na distribúciu. Rozvozu sa ochotne chopila nielen miestna polícia, ale aj mladí členovia futbalového klubu HSC1931. Rúška najprv dostali tí občania, ktorí sa starali o plynulý chod všetkých služieb v obci. Ale ženy s nadšením a neúnavne šili ďalej a rúška napokon dostali všetky domácnosti, ktoré o to požiadali. Posledná zbierka sa pripravila po Veľkej noci, keď už počet rúšok dosiahol 3000.

V mene všetkých obyvateľov Hegyeshalomu jednoznačne môžeme vyjadriť našu veľkú vďaku všetkým tým dobrovoľníkom, ktorí sa príkladne podieľali na tejto akcii. Spomenieme aspoň niektorých:

Lívia Andrassy, Ferenc Iváncsics, dr.Katalin Smodics, László Szóke, starosta, Gyula Tóth a členovia miestnej polície, dobrovoľníci z futbalového klubu HSC 1931 a Samospráva nemeckej menšiny.

Dobrovoľníci zo skupiny šičiek:

Adamcik és családja, Szóke Annamária, Gáncs Edit, Ráczné Lévai Csilla, Darabos Sarolta, Darabos Melissa és édesanyjuk, Vargáné Gulyás Gyöngyvér, Nagy Sándorné, Ujj Ria, Anna Juranova, Türi Gáborné, Györke Kató, Kincses Beáta, Wolf Lászlóné, Horváth Istvánné, Megyeriné Mészöly Ibolya, Kaizinger Vivien, Kaizingerné Otilia, Keizinger Angéla, Keizinger Lívia, Keizinger Boglárka, Takács Krisztina, Takács Zoltánné, Tóth Lívia a technickí pracovníci škôlky.

SVIATOK V TIENI KARANTÉNY

pokračovanie z 1. str. Tohoročné oslavy 15-marca na celom území našej vlasti sa buď nekonali vôbec, alebo sa redukovali v rámci možností karanténnych opatrení. Oslavy boli iné ako inokedy. Epidémia spôsobená koronavírusom sa dostala aj do Maďarska a boli sme postavení zoči voči neznámemu nepriateľovi. Naše oslavy a naše spomienky na 15. marec 1848 boli obmedzené. Ale keď sa nad tým zamyslíme, obdobie v ktorom žijeme a ktoré nás ešte čaká, nás vyzýva k podobnej aktivite, ako onoho času revolúcia - k solidarite. Vtedy hlavným cieľom bol boj za slobodu, vyslobodenie spod jarma mocenského útlaku. Dnes tiež ide o našu slobodu, ale v inom zmysle tohto slova. Dnes bojujeme s neznámym nepriateľom. Víťazstvo v tomto boji môžeme dosiahnuť opäť iba spoločnými silami ako vtedy. Ale dnes nejdeme do ulíc ako demonštrujúca masa, ale práve naopak. Našu silu prejavíme tak, že zostaneme doma, že sa izolujeme, aby sme tým postavili obranný val pred neviditeľným nepriateľom. Spojme sa a buďme solidárni aj v mene tých, čo nemôžu zostať doma. Aj toto utrpenie sa raz skončí. Urobme teda všetko preto, aby sme aj v dnešných podmienkach zvíťazili a čo najskôr získali späť našu slobodu - slobodu v novom význame tohto pojmu.

Tento obrázok zachytáva oslavu 15. marca na Základnej škole v Hegyeshalome, ktorú usporiadali žiaci a učiteľia bez účasti obecnstva. Priebeh oslavy natočila miestna televízia Falu Tv. Touto cestou ďakujeme žiakom 4a a 4b, ako aj ich učiteľkám - Anikó Miliczki-Mátyás a Rite Kondor, ktoré tento skvelý program pripravili.

Predstavenie knihy Lászlóa Székelyhidiho

Kultúrny spolok priateľov literatúry v Hegyeshalome (Hegyeshalmi Kulturális Egyesület Irodalombarát) usporiadal začiatkom marca 2020 prezentáciu nedávno vydanej knihy Lászlóa Székelyhidiho „A végtől a kezdetig”, Egy alkoholista feljegyzései, 2019 („Od konca ku začiatku”, Poznámky jedného alkoholika). Autorom tejto knihy je univerzitný profesor matematiky v dôchodku a významný tenorista Zmiešaného zboru HKE Erkela Ferenca. Úlohu partnera rozhovoru prijal jeho starý priateľ a spisovateľ Tamás Kipke.

Podľa odhadu počet alkoholikov v Maďarsku sa pohybuje medzi 800 tisíc až jeden milión. Ale ak pripočítame aj obe domácnosti, ktoré trpia v dôsledku alkoholizmu jej člena, čísla sa môžu vyšplhať na viac miliónov.

Ale kto je tzv. sociálny pijan a kto je alkoholik? Ako to súvisí s genetikou? Ako sa z niekoho stane chorobný alkoholik? Mnohí ľudia riešia svoje strezy a komplexy pomocou alkoholu, ale tým sa dostávajú do ešte horšej situácie. Alkoholizmus sa často označuje ako choroba negativizmu, lebo alkoholik sa ťažko priznáva hoci aj sebe samému, že má nejaké problémy. Na prvý pohľad sa zdá, že títo ľudia sa dokážu zmeniť iba veľmi zriedkavo. Zdá sa, že iba zlomok percenta alkoholikov dokáže zmeniť svoj spôsob života a svoju mentalitu. Podľa pesimistov ide iba o 1 %. Lacimu sa to podarilo. O jeho zápase a otrasnom svedectve sme mohli počúvať jeho priznanie. Jeho kniha sa nečíta ľahko. Ale odporúčam každému, lebo veľmi veľa ľudí má problémy s alkoholom. Ale východisko existuje.

Ďakujeme Laci, že si napísal túto knihu a že sme ju mohli predstaviť čitateľom našej obce! Pre tých, čo aj tentokrát zaplnili miestnosť do posledného miesta, to bola udalosť. Tento rok v dôsledku šírenia epidémie, žiaľ už asi nebudeme môcť usporiadať podobné podujatie. Ale teším sa, že aspoň trikrát som mohla uspokojiť záujem našich spoluobčanov o takéto podujatie.

„Veci sa menia. Báseň je večná...” – 11. apríl – Deň poézie v Maďarsku.

V Maďarsku od roku 1964 sa Deň poézie oslavuje 11. apríla – v deň narodenia básnika Józsefa Attilu. Pri tejto príležitosti sa usporadúvajú čitateľské večery, predstavovania knižných noviniek, stretnutia básnikov, recitačné súťaže a iné akcie zamerané na pripomenutie významu a hodnoty maďarskej literatúry, jej autorov a ich diel. V tomto roku aj táto tradícia sa musela prispôbiť zmeneným podmienkam zapríčineným epidemiou šírenia coronavírusu. Samozrejme, spôsobov ako pripomenúť a uctieť si našich velikánov je stále ešte dost'. Napríklad si jednoducho môžeme vziať z police knižku nášho obľúbeného básnika a znovu sa začítať do jeho veršov. V dôsledku pandémie všetky podujatia za osobnej účasti autorov sa zrušili a väčšinou sa presunuli do online priestoru. Na sociálnych sieťach a iných internetových kanáloch sme sa mohli stretnúť s mnohými milovníkmi literatúry, hercami, hudobníkmi alebo každodennými rozprávačmi, ktorí hovorili o svojich názoroch na literatúru alebo recitovali, či zhudobnili podľa svojho vkusu nejaké básne. Veľmi mnoho ľudí sa na sociálnych sieťach podelilo o svoje zážitky z poézie a svoj obdiv voči maďarským básnikom a spisovateľom. Máme na čo byť hrdí a nemôžeme sa sťažovať ani na množstvo literárnych diel či už minulých, alebo súčasných maďarských autorov

Tiszta szívvel

*Kincsem apám, az anyám,
te szentem, te László,
te bílcóm, te nemfédóm,
te csókóm, az emberem.*

*Harmadnapja sem eszek,
te eskal, az emberem,
Hivarszentem, hazalóm,
Hivarszentem szedem.*

*Hogya nem kell senkinek
Ked az őrök vezi meg
Tiszta szívvel belém
Ha kell, emberk is ölök*

*Elfogom az pikéresnek
Milyen földdel elfodoms
A katák hová fű terem
Gyönyörű szép szívemem.*

Jankó B.

Rozhovor so znalcom maďarsko-slovenských vzťahov - MILANOM KURUCZOM

Pán docent! Dnes pôsobíte na Ekonomickej univerzite v Bratislave, ale dlhé roky ste pracovali ako slovenský diplomat v Maďarsku. Ako hodnotíte súčasné slovensko-maďarské vzťahy?

V Maďarsku som strávil počas troch vyslaní takmer pätnásť rokov a vrátil som sa v roku 2017. Musím otvorene povedať, že počas mojich diplomatických misií som zažil v našich dvojstranných vzťahoch horšie i lepšie obdobia. V posledný piatich-šiestich rokoch sme svedkami stabilne pozitívneho vývoja, tak politických, ako aj hospodárskych vzťahov. Politici v Bratislave i v Budapešti dokázali spoločne postupovať v riešení celého radu bilaterálnych i európskych problémov, koordinovať postup oboch krajín spolu s ostatnými štátmi visegrádskej skupiny na pôde inštitúcií Európskej únie. Podarilo sa nám realizovať prepojenie našich plynovodov a ropovodov, a tým zvýšiť energetickú bezpečnosť oboch krajín. Osobitne by som chcel vyzdvihnúť úspešné uskutočnenie spoločných infraštruktúrnych projektov, a to či už ide o ipeľské mosty, most spájajúci slovenské Komárno a maďarský Komárom, alebo rozšírenie profilu cesty M 15, spájajúcej maďarskú diaľnicu M 1 so slovenskou D 2. Úžitok z týchto projektov majú nielen podniky, ale aj občania oboch krajín a zvlášť obyvatelia žijúci na oboch stranách našej spoločnej hranice. Rozširuje to možnosti aj pre spoluprácu prihraničných obcí a miest. Verím, že tá pozitívna atmosféra, ktorá už viac rokov panuje v našich vzťahoch, bude napomáhať aj ďalšiemu rozvoju cezhraničnej spolupráce.

Aké sú perspektívy cezhraničnej spolupráce medzi našimi krajinami?

Globalizácia hospodárstva prináša pre obe naše krajiny pozitíva i negatíva. Predovšetkým v regióne kde žijeme, teda medzi Bratislavou a Győrom pozitíva jednoznačne prevládajú. Sú tu svetovo významné automobilky, ktoré priniesli pracovné miesta, šance pre miestnych dodávateľov, ale aj vyššiu životnú úroveň. Na druhej strane, už kríza v roku 2008 nás upozornila na potrebu rozvíjať aj iné odvetvia ako automobilový priemysel, najmä tie, ktoré sú poznatko- a technologicky náročné. Oveľa efektívnejšie by sme preto potrebovali rozvinúť spoluprácu v oblasti výskumu, tým skôr, že v našom regióne sú sústredené mnohé výskumné pracoviská. Určite sa dá efektívnejšie zapojiť do tejto spolupráce aj rakúska strana. Nemali by sme v žiadnom prípade zabúdať na spoluprácu v ekologických otázkach, skôr naopak. S pokračujúcou klimatickou zmenou má ochrana nášho prírodného prostredia rastúci význam. Najmä v deväťdesiatych rokoch bola táto problematika v súvislosti s vodným dielom na Dunaji politicky mimoriadne citlivou. V súčasnosti už existujú praktické skúsenosti z toho, že kvalitnými spoločnými projektmi aj z prostriedkov EÚ dokážeme chrániť prírodu a revitalizovať tie jej segmenty, ktoré boli v minulosti poškodené.

Dnešná pandémia spôsobená rýchlo sa šíriacim koronavírusom nevyhnutne obmedzila naše vzájomné styky. Dúfajme, že iba dočasne. V celej Európskej únii sme si zrazu uvedomili, že schengenský systém voľného pohybu osôb je zraniteľný. Má tento systém budúcnosť?

Bolo by veľmi zlé, ak by ju nemal. Možnosť voľného pohybu ľudí má veľký význam pre hospodárstvo i všetkých obyvateľov Európskej únie. Pre občanov krajín bývalého východného bloku má aj symbolickú hodnotu, keďže im poskytuje to, čo im bolo po desaťročia odopierané – slobodu pohybu. Akékoľvek jeho obmedzenia sa tu vnímajú citlivejšie, ako v ostatných častiach EÚ. Už migračná kríza ukázala, že štáty tohto systému majú v istých zložitých situáciách snahu jednostranne obmedzovať slobodu pohybu cez svoje hranice. Na druhej strane je potrebné priznať, že schengenský systém bol v ostatných piatich rokoch konfrontovaný s takými výzvami, akými sa doteraz nestretol. Ak chcú členské krajiny schengenský systém zachovať, potom budú musieť hľadať spoločné riešenia krízových situácií. Dôležité je pristupovať k nemu ako jednotnému celku s jednotnou hranicou, ktorá musí byť v záujme voľného pohybu občanov únie vnútri tohto priestoru účinne chránená.

Az újságot szerkesztette:

Kézdivé Takács Rita

Szóke László

A szlovák fordításért felelős:

Zágoršekné Brassányi Márta